

"...EN AFGEHAKTE LEDEMATEN!"

TEKST: TE LEUK REDACTIE | FOTO'S: GOVERT DE ROOS

Die vliegende ledematen moesten vooral benadrukt worden, zo zei een hard lachende Dick van den Heuvel, schrijver van o.a. de musical 'Dromen zijn bedrog' waarvoor hij in 2010 de musicalaward voor Beste Script won, van Turks Fruit, De Gelukkige Huisvrouw en dit seizoen ook de musical over het leven van Ramses

Shafy, Dick en Alexandra Alphenaar, die speelde in o.a. in Goede tijden, slechte tijden, de musicals Turks Fruit, Route 66, The Sound of Music en afgelopen seizoen in Dr. Dolittle vertellen waarom iedereen "Nightmare", de eerste, enige, echte, komische, Hollandse horrormusical moet zien.

D(ick): een belangrijke productie voor mij is natuurlijk Turks Fruit geweest, ook omdat het mijn idee was en ik wilde het erg graag doen, dus daar is heel veel tijd in gaan zitten. En Alexandra was een van de mensen die daar in meespeelde. Ook een tamelijk belangrijke ervaring samen is Route 66 geweest en door omstandigheden heb ik daar met haar vrij intensief samengewerkt. Daarna werd ik gevraagd in heel korte tijd een stuk te schrijven over Loverboys. Een stuk met heel veel emotie en onvoorstelbaar belangrijke materie. Dat was voor haar een heel grote en belangrijke rol omdat het Alexandra echt op de kaart zette als iemand die dat kon dragen, maar misschien kun je dat beter zelf vertellen...

A(lexandra): Ja, het was het eerste echte toneelstuk wat ik deed. Ik had daarvoor alleen maar muziektheater en producties gedaan, waarin je liedjes zingt en af en toe een scene speelt, maar dit was wel eventjes een ander soort stuk. We hebben ook heel veel op ROC scholen gespeeld hiermee en roevallig heb ik het vanmorgen nog een keer doorgelezen en het was echt zo'n mooi stuk. Dus we hebben al drie producties met elkaar gedaan. En toen Dick mij vroeg voor dit stuk heb ik geen seconde getwijfeld. Ik dacht, "Dick schrijft het, dus dan wordt het goed, dat wil ik wel."

D: Die cast was zo goed en heftig. Ze gingen niet alleen voor die rol, maar ook voor het hele leven. Dat heeft me toen echt ontroerd. Maar we zitten niet aan elkaar vast.

A: Bij Dick weet je dat je het echt met elkaar maakt en dat is ook het voordeel van zo'n kleine club, je kan net zo lang uitproberen en net zolang aan de tafel zitten lezen, totdat je het in je vingers hebt. Dan ga je op de vloer en dan hoef je er eigenlijk nog weinig aan te doen. Dat is het fijne aan Dick, dat je er zelf veel in mag brengen. Het is heel fijn om het echt met elkaar te maken.

D: Daarom vind ik het ook heel fijn om te werken met mensen die ik ken. Want mijn werkmethode is niet iets dat je kunt testen tijdens een normale auditie. Je kunt dan heel goed de spelkwaliteiten testen, maar eigenlijk is dat zelfs nog maar de vraag. En juist bij zo'n productie ben je ontzettend afhankelijk van de creativiteit van de acteurs.

Bijvoorbeeld: "We gaan vandaag een meisje in tweeën zagen. Want dat moet gebeuren. We hebben een doos, een zaag, een meisje en iemand die wil zagen. Nu moeten we nog uitvinden hoe we dat gaan doen." Dat in een repetitieruimte is het allerleukste wat ik me kan voorstellen in het repeteren. Je begint 's ochtends met een probleem, je luncht en om vijf uur zaag je haar door en heb je er twee. Dat doe ik nu al een tijdje in de dingen die ik regisseer: 's Ochtends neem ik een probleem mee naar het repetitielokaal, en het is nooit een 'echt' probleem, het is een soort van uitdaging, een ding wat we moeten regelen.

"WAT ER OOK GEBEURT, IK WIL PERSE IEMANDS KEEL DOORSNIJDEN!"

Gisteren belde Simon (Zwiets, ook acteur in Nightmare) mij en zei "Dick, wat er ook gebeurt, ik wil perse iemands keel doorsnijden!" waarop ik zeg, "ok, maar we moeten dan wel bedenken hoe we dat gaan doen", waarop hij belooft met een oplossing te komen. Dat is heerlijk. En dan merk je gewoon: bij audities haal je dat er niet uit. Het enige dat wij hebben gedaan is op het terras bespreken wat ik wil. Dit is mijn plan, dit zijn mijn inspiratiebronnen, zo wil ik werken, dat weet je en dan zegt zij: "oh, nou, ja, leuk!"

A: Ik doe het! Zo makkelijk ging dat. Zaag me maar in tweeën, daar doe ik niet moeilijk over! Als dochter van een goochelaar komt dat helemaal goed. Nee, mijn vader is niet Hans Klok. Was wel leuk geweest, Hans Klok als vader, maar hij heeft wel zeven jaar met Hans getoerd. Dus het probleem van het doorgezaagde meisje dat kan ik best wel oplossen ja!

D: De budgetten staan onder druk bij musicals in Nederland. Dus ook bij grote musicals heb je niet meer repetitietijd dan vier, vijf weken. Als je vijf weken hebt, dan heb je echt mazzel en een goede producent. Als je dan twee keer een uur moet maken, dan kan je eigenlijk niet anders werken dan zoals wij doen. Onderzoek kost heel veel tijd. De enige oplossing die je hebt is met een kleine cast werken, omdat je dan de ballast niet hebt van iedereen op zijn plaats zetten en uitproberen. Je houdt dan tijd over om oplossingen te bedenken voor de problemen als bijvoorbeeld het doorgezaagde meisje of het dresser van een olifant.

Waarom een horrormusical?

D: Ik was enorm gefascineerd door de Amerikaanse filmmaker, Roger Corman (bekend van o.a. *The Raven*, *Little shop of horrors*, *House of Usher* en recentelijk *Death Race*, red.). Hij stond in Amerika bekend om zijn B-films, misschien wel C-films. Hij maakte soms in 3/4 dagen een complete film. Het mooie van deze films was, dat jonge mensen als Martin Scorsese, Francis Ford Coppola, maar ook acteurs als Jack Nicholson, daar begonnen zijn met hun carrière. Die hebben dus in eerste instantie horror geschreven of geregisseerd.

Toen ik net van de filmacademie afkwam heb ik ontzettend veel van die films gezien, omdat ik me afvroeg hoe het kan dat je begint met een horrorfilm en dan ineens een film maakt als *The Godfather* of *The Aviator*. Voor mij zitten die dippen heel erg aan elkaar vast: eerst een goedkope horrorfilm maken en dan uiteindelijk het artistieke bereiken. Bij het bedenken van dit project wilde ik graag een ode brengen aan deze man, Roger Corman. Dus het verhaal van deze musical is daar heel erg aan verbonden.

Het gaat over een man, die op het einde van zijn leven aan het sterven is en zijn personages zijn ten eerste bang omdat ze met hem mee zullen sterven en tegelijkertijd zouden ze hem wel willen helpen bij het sterven. Dat hele proces, die laatste dagen is eigenlijk een horrorfilm. Dat was de basis van het hele project. En het moest ook een ode worden aan die oude beelden; kraaien die overvliegen, de bijbehorende muziek, kleding, dat moest er allemaal in. Daarnaast die oude films waren wel griezelig, maar je kon er ook vreselijk om lachen.

"WE GAAN VANDAAG EEN MEISJE IN TWEËN ZAGEN. WANT DAT MOET GEBEUREN."

Met al die elementen ben ik naar Alexandra, Robin (van den Heuvel), Michel (Sorbach) en Simon (Zwiers) gestapt met de vraag of zij met mij dit avontuur willen aangaan. Een ode aan de horrorfilm met humor. Belangrijk is dan of je met elkaar dezelfde humor deelt. En dan leest Alex het script voor en dan leest ze het met exact de juiste toon, het blonde nieuwe meisje dat het huis binnenkomt, terwijl ze zou kunnen weten dat ze het waarschijnlijk niet overleeft. Dat is heerlijk, als je die humor meteen deelt. Veel van de humor zit ook in de herkenning. Natuurlijk zit er een man achter het orgel en zijn er pratende schilderijen en herkent het meisje haar overgrootmoeder in de schilderijen.

A: Maar de manier waarop dat gaat is dan weer net even anders. Al die portretten gaan dan bij ons enorm in discussie. Dat maakt het voor mij dan weer ff extra grappig. De gekke dingen zitten er misschien wel weer in, maar net even anders, met een leuke, grappige twist eraan.

D: Het is nog nooit eerder gedaan. Maar wat je ziet in de musicalbranche is volgens mij, dat de geëffende paden wel bewandeld zijn inmiddels. En elke keer als iemand zegt, we moeten wat gekks doen, dan komt het publiek weer. Tuurlijk, sommige musicals blijven mooi en willen mensen blijven zien...

A: Dat blijft wel mooi, alleen merk je bij de nieuwere musicals, die die gekke dingen gebruiken, dat het toch niet zo goed werkt. Daarom is het ook zo leuk dat er een horrormusical met humor gemaakt wordt. Dat is nog nooit in Nederland gemaakt. We hebben het gat in de markt...

Moet je hard gillen, Alexandra?

A: Ja. Dat heb ik wel heel hard moeten oefenen, vooral op het terras, toen we de eerste scriptlezing deden...

D: Daar hebben ze het in Amsterdam Zuid nog over!

A: Het fijne van zo'n kleine productie is dat je ook lekker kunt klooiën en uitvinden hoe je iets mooi kunt maken. Zo speel ik ook al mijn twaalf (bet)overgrootmoeders. Heel spannend, twaalf verschillende vrouwen, met twaalf verschillende accenten. Dat doen we met projecties en die mogen we improviseren. Bij zo'n grote productie ligt dat allemaal al vast. En uit dat improviseren komt meestal heel goede en mooie dingen. En dat is ook zo fijn aan deze groep, het zijn heel goede acteurs en hebben allemaal al veel gedaan, dus dat is prettig samenspelen. En daar verheugen wij ons op.

Heb je er veel grappen ingestopt of is het momentum vooral grappig?

D: Nou, weet je wat het met mij is, ik moet de grappen eerder tegenhouden. Ik heb heel snel de neiging om het te grappig te maken. Dat moet ik steeds doseren. De beste grappen komen voort uit de situatie. Een grap is hier nooit een woordspeling. Zo'n meisje in een kasteel dat niet weet wat er boven haar hoofd hangt, dat is al grappig. Wij hoeven niet zoals Koefnoen op zoek naar dat brilletje of die snor. Wij hebben een goed verhaal met steengoede personages en spannende muziek en door de situatie ga je vanzelf zenuwachtig lachen. En het fysieke in dit stuk maakt het humoristisch. Een meisje doorzagen, ledematen afhakken. Het lijkt me erg grappig om het publiek te horen denken "ze doen het echt!"

A: Men verwacht waarschijnlijk ook dat de stunts misgaan en dan is het lachen als het dan een heel goede truc wordt, dat lijkt mij erg grappig.

D: Het moet geen Tommy Cooper worden. We willen kwalitatief hoogstaand werk laten zien. Dat staat voor mij, maar ook voor de cast bovenaan! Het klooiën gebeurt vooraf, om ons vak opnieuw uit te kunnen denken en de kwaliteit tijdens de voorstelling te laten zien. Het moet hout snijden! We spelen ook in theaters die normaal gesproken een musical niet kunnen binnenhalen. Dus we krijgen ook een nieuw publiek en dan moeten we hoge kwaliteit laten zien. Dat is essentieel. Ik wil dat mensen een topavond hebben, dat ze lachen en griezelen.

A: Maar dat is ook het mooie met theater: dat je mensen naar buiten kan laten gaan met een bepaald gevoel. Of dat nou blijdschap of ontroering is, dat vind ik nou juist het mooie van spelen, dat ik mijn passie over kan brengen, dat ik mensen een mooie avond bezorg en dat ze ergens mee naar buiten gaan. Dat is waar het om gaat. En ik hoop dat we met deze voorstelling mensen op verschillende manieren weten te raken. Ik hoop ook dat ze ontroerd raken van een mooi nummer.

D: en verder afgehakte ledematen, bloed en vliegende kraaien...

De horrormusical NIGHTMARE is een project van Homemade en Van Engelenburg Theaterproducties. Regie en script Dick van den Heuvel, muziek Fons Merkies en de cast bestaande uit Alexandra Alphenaar, Robin van den Heuvel, Michel Sorbach en Simon Zwiers. Nightmare is vanaf 8 september drie dagen te zien als locatieproject in Rotterdam, Katendrecht. Nightmare in de Haven en vanaf 16 september draait het in 60 theaters door heel Nederland. Voor speeldata www.VEtheater.nl. ■

